

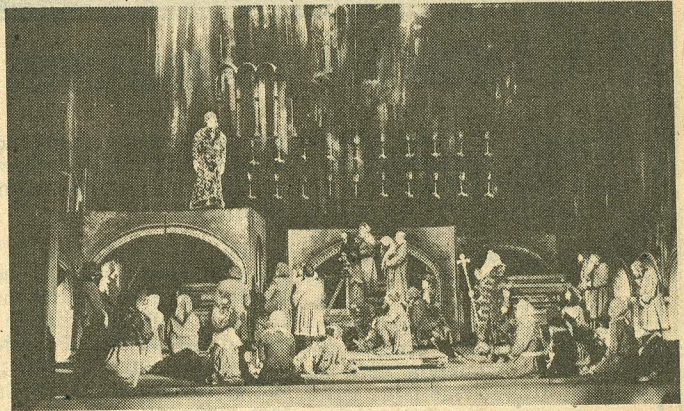
ÕL 7.03.87

«BORISS GODUNOV» TAAS RAT «ESTONIA» LAVAL

Alanud teatrikuu töötab «Estonia» teatritele kujuneda põnevaks ja töörohkeks. Lõplikku lihvi on saamas etendused, millega kuu lõpus sõidetakse külla Rootsi ooperipublikule. Viimaste hulka kuulub ka M. Mussorgski «Boriss Godunov», mis Stockholmi jõuab juba uues kuues: neil päevil valmis ooperi uus lavakujundus. Vajaduse selleks tingis pöördlava puudumine paljudes teatrites, sealhulgas Rootsi Kuninglikus Ooperis. Muudatud on ka valgustust. Kunstnikutöö tegi seegi kord Vene NFSV rahvakunstnik Valeri Leventhal Moskvast. Kostüümikavandite autor on Marika Sokolova, kes on lõpetanud Moskva Riikliku Kinematograafia Instituudi kunstnikumultiplikaatori erialal ning töötab vabakunstnikuna.

Käesolev «Boriss Godunovi» lavastus on teatri ajaloos arvult kolmas. Kaks esimest valmisid aastatel 1930 ja 1952. Praegusele lavavariandile, mis jõudis publiku ette 1980. aastal, kuulub teatri mängukavas mõneti eriline koht. «Estonia» oli esimene teater NSV Liidus, kes tõi lavale ooperi algvariandi (senised lavastused tuginesid N. Rimski-Korsakovi redaktsioonile).

«Boriss Godunovist» on üldse teada kolm redaktsiooni. Algvariant valmis heliloojal 1869. aastal. Selle aga lükkas imperaatorlike teatrite direktsioon tagasi. Keeldumist põhjendati naispeaosalise puudumise ja koori liiga suure osaga. See oli heliloojale suur hoop, nii et ta vahepeal isegi loobus soovist näha oma teost

laval. Sõprade pealekäämisel nõustus ta siiski ooperit põhjalikult ümber tegema. Valmis põhivariant. Sellegipoolest ei võetud «Boriss Godunovi» partituuri kohe vastu ja ainult tänu Mussorgski sõprade jõupingutustele jõudis teos lõpuks lavale. Esietendus oli 27. jaanuaril 1874. aastal Peterburis Maria teatris.

Pärast helilooja surma redigeeris N. Rimski-Korsakov ooperit kahel korral, 1896. ja 1908. aastal. Ta jättis ära ja pehmendas helikeele «barbaarsusi», mis näisid talle ebakultuursed ja tehniliselt ebatäiuslikud, ning orkestreeris muusika täielikult ümber.

1927. aastal alustasid B. Asafjev ja P. Lamm ooperi esialgse ilme taastamist. Kui Rimski-Korsakovi variant oli grandioosne, ülev ja värvirikas, siis Mussorgski oma oli tõelähedasem ja karmim, muusika vähem särav ja rohkem traagiline.

Tänaseks on «Boriss Godunovi» algredaktsiooni «Estonias» mängitud 26 korda. Peaosas olemas näinud NSV Liidu rahvakunstnikku, kahekordset NSV Liidu riikliku preemia laureaati Tiit Kuusikut, Eesti NSV rahvakunstnikku, NSV Liidu riikliku preemia laureaati Mati Palmi, Eesti NSV rahvakunstnikku Teo Maistet ning külalisena NSV Liidu Suure Teatri juhtivat solisti, NSV Liidu rahvakunstnikku, Lenini preemia laureaati Jevgeni Nesterenkot, kes õppis ooperi algvariandi ära just «Estonia» taryis. Tema laulab Boriss Godunovi osas ka ühel etendusel Rootsi Kuninglikus Ooperis. «Boriss Godunov» kuulub «Estonia» nende lavastuste hulka, mida esitatakse originaalkeeles.

Kodupublik saab teatrikuul etendust näha kahel korral, 8. ja 11. märtsil.

«Estonia» kirjandusala
toimetaja
MALLE VÄRK